

تحصیل در ار تفاعات آزاد (۴)

کنسلی کلاس عقاب‌ها در نوک کوه!

■ **کلی حسینی**

در دانشگاه ما هر کدام از دروس عملی، تئوری، عمومی، ورزشی و آزمایشگاهی‌مان در ساختمانی جدا در سینه‌کش کوه‌های شمال غرب پایتخت برگزار می‌شدند که هرکدام از ساختمان‌ها از یکدیگر به‌صورت پیاده ۲۰ دقیقه و با اتوبوس ۵ تا ۱۰ دقیقه فاصله داشتند که با احتساب زمان انتظار اتوبوس گاهی بیشتر هم می‌شد.

بعضی کلاس‌ها در ساختمان‌های بالای کوه بودند که در زمستان به علت بارش برف، راه‌بندان و عدم دسترسی به مسیر برگزار نمی‌شدند، بعضی دیگر با همین شرایط به علت سختگیری استاد برگزار می‌شدند، اما وقتی بعد از سختی و مشقت بسیار به کلاس عقاب‌ها در نوک کوه می‌رسیدی می‌دیدی که سایر دانشجویان موفق به صعود نشده‌اند و لذا کلاس کنسل می‌شد.

البته در این میان واحدهای درسی هم بودند که برگزار شوند، مثل تربیت بدنی. این واحد هم داستان خودش را داشت؛ یا به دلیل سیستم تهویه نامناسب و اغلب خاموش ورزشگاه دانشجویان سرما سینه پهلو می‌کرد یا هنگام خروج از ورزشگاه روی سنگ‌های مرمر پوشیده از برف سُ می‌خورد و دچار شکستگی اعضا می‌شد.

البته دانشگاه ما خیلی به فکر بود چون پیش‌بینی چنین سوانحی را از قبیل کرده بود و سریعاً ماشین‌های آمبولانس مجروح را به بیمارستان منتقل می‌کردند.

جالب است که امنیت اولیه و ابتدایی را نمی‌توانند توسط چند اتوبوس تأمین کنند بعد سال‌ها نژ داشتن دانشگاه با تله‌کابین را می‌دهند؛ تله‌کابینی که هیچ‌گاه افتتاح نشد ولی تمام هزینه‌های ساختش از جیب دانشجویان رفت، دانشجویانی که چند نفرشان امروز دیگر در قید حیات نیستند. بعضی ساخت‌وسازها به این عظمت و بزرگی اما بی‌هدف و بعضی دیگر به کوچکی یک منزل ویلایی یا آپارتمان، در همین پایتخت‌مان به عنوان دانشگاه آزاد تغییر کاربری داده‌اند.

بعضی وقت‌ها هدف از تأسیس یک مکان آموزشی را فراموش می‌کنیم. علم اندوزی در هر شرایطی باید امکان‌پذیر باشد و هر مدنی که واقعا به دنبال علم است شرایط محیطی سدی در برابر رسیدن به خواسته‌اش محسوب نمی‌شود. اما این تنها یک بُعد قضیه است، اگر قرار بر باز کردن بنگاه‌های خیریه باشند پس قطعاً ما بهترین دانشگاه‌های خیریه را در سراسر کشور داریم، ولی زمانی که دانشجو برای تحصیل هزینه می‌دهد توقع امکانات، برنامه‌ریزی درست و آموزش جامع و به‌دور از حاشیه را دارد.

یک دانشجو پول پرداخت نمی‌کند که از محیط دبیرستان وارد یک دبیرستان مختلط شود. در این میان به برخی رشته‌ها بیشتر از سایر رشته‌ها بی‌مهری می‌شود؛ از جمله گرانش‌های هنری با منابع محدود، به صورتی که اگر با اکثر فارغ‌التحصیلان این رشته‌ها صحبت کنید به جز افرادی که در دانشگاه‌های دولتی مطرح کشور درس خوانده‌اند، این متوجه می‌شوید دانشگاه جنبه وقت‌گذرانی برای این دانشجویان داشته و بیشتر اندوخته‌شان را به‌طور شخصی و آزاد از منابع بیرونی در محیط کسب و کار یا منابع خارجی اخذ کرده‌اند و چون واحد آموزشی‌شان دارای کارگاه‌های لازم نبوده، ناگزیر دانشگاه یا دانشکده مجبور به تبدیل واحد عملی به تئوری یا حذف بسیاری از واحدهای درسی شده است.

دیگه چه خبر!

دانشگاه تهران باز هم در خشدید

مطابق اعلام مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری ریاست جمهوری، دانشگاه تهران در طرح همکاری با متخصصان و کارآفرینان ایرانی خارج از کشور در سال ۱۳۹۷ رتبه نخست را کسب کرد. نتایج ارزیابی عملکرد پایگاه‌های همکاری با مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری ریاست جمهوری اعلام شد و در طرح همکاری با متخصصان و کارآفرینان ایرانی خارج از کشور در سال ۱۳۹۷ «دانشگاه تهران» در صدر دانشگاه‌ها قرار گرفت.

دانشگاه صنعتی شریف، ستاد نانو، مؤسسه بین‌المللی توسعه دانش فرادی ایرانیان، دانشگاه الزهرا (س)، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشگاه خوارزمی، دانشگاه تبریز،دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل و پژوهشکده رویان به ترتیب رتبه‌های دوم تا دهم را کسب کردند.

گفتنی است تفاهمنامه همکاری با متخصصان و کارآفرینان ایرانی غیرمقیم در اسفند ماه سال ۹۵ و از طریق مدیریت همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری آغاز شد.

دانشگاه

هنجار شکنان در تالار ابوریحان

دانشگاه شهید بهشتی به بهانه در آندازی به ولننگاری فرهنگی بها می‌دهد

هفته‌گذشته برنامه‌ای در تالار ابوریحان مرکز همایش‌های بین‌المللی دانشگاه شهید بهشتی برگزار شد که پس لرزه‌های آن همچنان ادامه دارد. برنامه‌ای که با هنجارشکنی و حضور افراد با پوششی به دور از شأن دانشگاه همراه بود. فضای علمی و تحقیقاتی این دانشگاه تهران و بالاتر از دانشگاه فردوسی، رتبه دوم در بین دانشگاه‌های کشور را داراست.

این اتفاق حاصل بی‌توجهی مسئولان دانشگاه به تذکرات دانشجویان درباره این مسئله بود. ماجرا از این قرار است که دبستانی ز زعفرانیه تهران جشن پایان تحصیلی دانش‌آموزان را در این تالار برگزار می‌کند و شرکت‌کنندگان نیز با ظواهر غیر دانشجویی و خارج از قوانین دانشگاهی در این مراسم حاضر می‌شوند که همین موضوع یا اعتراض برخی دانشجویان روبه‌رو می‌شود.

■ مراسم سابقه‌دار

سابقه چنین مراسم‌هایی در آبان‌ماه سال گذشته هم تحت عنوان کنگره جهانی صنعت زیبایی برگزار شد.سالنی که برای دانشجویان و کارهای علمی آنها ساخته شده بود به کسانی اجاره داده

■ گزارش ۲

عبسی اسفندیاری

۲۰ مؤسسه به دلیل تخلفات علمی تعطیل شد

بر خورد مجلس، قوه قضائیه و نیروی انتظامی با جرائم و تخلفات علمی

بعد از اینکه قانون مقابله با تقلب علمی در مجلس شورای اسلامی تصویب شد، وزارت علوم با کمک نیروی انتظامی و قوه قضائیه به جدیت به این حوزه ورود پیدا کرد. در واقع خودوزارتخانه عملاً این قدرت را ندارد که بتواند اقدام ضابطی برای مقابله با این موضوع انجام دهد، اما خوشبختانه همکاری با دستگاه‌های دیگر باعث شد تعدادی از مؤسسات تعطیل شوند. با اقداماتی که صورت گرفت، بیش از ۲۰ مؤسسه غیرقانونی تعطیل شدند که دارای ۲۵ مرکز و زیرمجموعه بودند. امکانات و مدارک آنها به منظور بررسی‌های بیشتر به وزارت علوم منتقل شد و در این بررسی علاوه بر اینکه تخلف افراد در این مراکز مشخص می‌شود حتی کسانی که متقاضی یا سفارش دهنده کار بودند نیز مشخص خواهند شد و اگر از سرویس این مراکز غیرقانونی بهره‌مند شده باشند، به گفته مدیران وزارت علوم حتماً با آنها برخورد انضباطی و قانونی صورت خواهد گرفت.

■ **علامت سؤال در برابر افراد**

وزیر علوم با بیان اینکه متأسفانه برخی مؤسسات

■ گزارش ۳

دلارام عبدالزاده

وی با اشاره به ناراحتی دانشجویان از مسائل پیش آمده در سطح دانشگاه خاطرنشان کرد: «وزارت علوم و مسئولان مربوطه خواهشمندیم این مسئله به صورت جدی پیگیری و با خطاکننده برخورد شود و محیط علمی دانشگاه پاک بماند و به خاطر درآندازی هر کاری صورت نگیرد.»

■ **تعظیم دانشگاه در برابر پول**

زنبق ربیبی دیگر دانشجوی این دانشگاه با اشاره به برخورد حراست با دانشجویان دختر در توبیتی انتقادی نوشت: «در دانشگاه شهید بهشتی، حراست ورودی دختران، به لاک ناخن هم حساسه، اما وقتی به مراسمی از ما بهترون میرسه فرقی نمیکند کنگره زیبایی صدف بیوتی باشه یا همین عکس که مربوط به جشن یک مهد کودکه، قوانین اثرش روز از دست میده چون پای پول وسط میاد.»

بعینا که خود را دانشجوی دانشکده ریاضی معرفی کرده است با اشاره به درآندازی مسئولان این دانشگاه از این طریق نوشت: «ولنگاری #فرهنگی و #اقتصادی دانشگاه شهید بهشتی همچنان ادامه دارد و مراکز علمی دانشگاه قربانی پول‌سازی خارج از عرف هستند گویا چندی بعد دانشجویان باید زاغ‌نشین شوند و کل #دانشگاه را تقدیم مراسم‌های مهدکودک‌ها، کنسرت‌ها و کنگره‌های آراپشی کنند.» فاطمه رفیعی دانشجوی دانشکده کامپیوتر و الکترونیک هم به جنبه مالی این اتفاقات اشاره کرد و در توبیت خود نوشت: «مسئله افتاب آذرین یا شنون گندمی نیست بلکه تسلیم و تعظیم قانون دانشگاه در مقابل پول است برای بر کردن جیب سوراخ خودش!»

■ **سنگ‌اندازی برای برنامه‌های دانشجویی** مدت‌هاست برخی مسئولان دانشگاه شهید بهشتی سالن‌های دانشگاه را در اختیار چنین برنامه‌های هنجارشکنانه‌ای قرار می‌دهند. در صورتی که بعضاً دیده شده این امکانات و فضاهای تالار را بر عهده دارد، تصریح کرد: «در آن جلسه با تذکرات و توضیحاتی که ارائه شد قرار شد به نظرات مضاعف برقرار داده‌اواسم شرکت‌هاواسم مهمان‌ها از اتفاقات اینچنینی جلوگیری شود.» وی در ادامه با اشاره به بحث درآندازی دانشگاه از این طریق گفت: «در آندازی به هر طریقی برای دانشگاه بیشتر درای اخفت و خواری است و با اتفاق اخیر که در روز چهارشنبه رخ داد دو حالت بیشتر ندارد یا بی‌عرضگی مدیریت مدیران دانشگاه است یا این مسائل به صورت عمدی در حال رخ دادن است، یعنی مسئولان دانشگاه می‌خواهند این اتفاقات در دانشگاه بیفتد که ان‌شالله اینطور نیاشد.»

به آن ظرفیت‌های محدود و همچنین تدوین پایان‌نامه‌های غیرقانونی شده است.»

■ **ابطال امتیاز و پایان نامه**

غلامی در خصوص جریمه‌های اعمال شده برای دانشجویان و اعضای هیئت علمی که در حوزه تخلفات علمی فعالیت کنند نیز گفت: «این موضوع شامل دو مقوله است، اول اینکه افرادی که به این تخلفات کمک کرده باشند و طبعاً دانشجو و عضو هیئت علمی در کمیته‌های انضباطی مورد رسیدگی قرار می‌گیرند و کسانی هم که از این تخلفات بهره‌مند باشند نیز هر امتیازی که دریافت کرده باشند، لغو خواهد شد و این ممکن است در مراحل مختلف سطح متفاوتی از برخورد‌ها را داشته باشد و حتی به باطل شدن پایان‌نامه منجر خواهد شد.»

این در حالی است که نباید فراموش کنیم اغلب دانشگاه‌ها از اول آن که تحت حوزه نظارت و ارزیابی وزارت علوم بوده و با دقت کنترل شده‌اند، عاری از این اتفاقات هستند. اگر هم مواردی از تخلف پیدا شود، با آنها برخورد می‌شود، در واقع عموماً مراکزى که وضعیت و امکانات محدودی داشتند، دنبال این نوع مؤسسات غیرمجاز بودند.

بازگشت نخبگان

دانشگاه‌های کشور در استفاده از نخبگان خارج از کشور از هم سبقت می‌گیرند

کشور‌های امریکا و کانادا بوده است.

رئیس مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری و قائم مقام معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور، درباره روند پیگیری بازگشت نخبگان به کشور و شرایط کاری در نظر گرفته شده برای آنها گفت: «حدود چهار سال پیش بررسی‌ها و مطالعاتی را درباره اینکه کشورهای خارجی

دستاوردهای ایرانی

در سال «حمایت از کالای ایرانی» این ستون را به تحقیقات و پروژه‌های عملیاتی دانشگاهی اختصاص داده‌ایم که وجه تمیزه آنها از تباط با بازار است؛ چه پروژه‌های علوم انسانی و چه مهندسی و چه پزشکی. از تباط دانشگاه با بازار، مهم‌ترین بخش حمایت دانشگاهی از کالای ایرانی است که اگر به‌طور کامل و صحیح عملیاتی شود نقش بی‌بدیلی در تحقق اقتصاد مقاومتی خواهد داشت. در همین زمینه پذیرای آثار جامعه‌دانشگاهی برای نشر در این ستون هستیم.

ساخت پماد هیدروالکی گیاهی

محققان آزمایشگاه مرکزی دانشگاه ایلام موفق به ساخت پماد حاصل از عصاره هیدروالکی گیاهی شدند. رضا هوشمندفر، پژوهشگر آزمایشگاه مرکزی دانشگاه ایلام بعد از هفت سال تلاش موفق به اختراع و ثبت پماد حاصل از عصاره هیدروالکی گیاهی شد.

هوشمندفر در این خصوص گفت: «شیوع دیابت در ایران در بین افراد بالغ ۱۱ درصد و در خاورمیانه ۱۴ درصد است که آمار مربوط به ایران بسیار نگران‌کننده است.»

وی افزود: «طبق آمار در سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۱۲درصد جمعیت بالای ۱۸ سال کشور به دیابت مبتلا بوده‌اند که در این میان زنان بیش از مردان مستعد ابتلا به این بیماری هستند.»

این محقق تصریح کرد: «با توجه به تمام مشکلاتی که در این زمینه وجود دارد و با عنایت به سال رونق تولید ملی، بر آن شدیم تا در زمینه ترمیم زخم‌های دیابت که هزینه‌های درمانی سرسام‌آوری را بر مردم و جامعه پزشکی تحمیل می‌کند و منجر به قطع عضو در افراد دیابتی می‌شود، با استفاده از گیاهان دارویی بومی منطقه، پماد حاصل از عصاره هیدروالکی گیاه بدون هیچ‌گونه استفاده از آنتی‌بیوتیک یا ترکیبات شیمیایی ثبت اختراع شود.»

وی تأکید کرد: «این پماد دارای اثرات معجزه‌آسا و غیرقابل مقایسه با داروهای رایج در این زمینه است، لذا نتیجه هفت سال تحقیق و پژوهش موفقیت در ثبت این داروست که وارد چرخه دارویی کشور می‌کنیم.»

حسگری برای جلوگیری از نشت گاز

شرکت دانش‌بنیان مستقر در پارک علم و فناوری البرز با استفاده از توانایی‌های فنی، آزمایشگاهی و صنعتی موفق به جلوگیری از نشت گاز منواکسید کربن و گازهای قابل احتراق در ساختمان‌های مسکونی، تجاری و عمومی شده که براساس مقررات ملی ساختمان الزامی شده است.

مهندس محمود قاسم‌وند، مدیر کنترل کیفیت یک شرکت دانش‌بنیان اظهار کرد: «آزمایشگاه همکار سازمان ملی استاندارد در دامنه آزمون آشکارسازهای نشت گاز منواکسید کربن و گازهای قابل احتراق و بررسی انطباق کیفیت آنها با الزامات استانداردهای ملی است. طبق مقررات ملی ساختمان استفاده از آشکارسازهای نشت گاز منواکسید کربن و گازهای قابل احتراق در ساختمان‌های مسکونی، تجاری و عمومی الزامی است.» وی با اشاره به اینکه این شرکت دانش‌بنیان یک شرکت ارائه دهنده خدمات فنی و آزمایشگاهی است، افزود: «این شرکت طبق پروانه تأیید صلاحیت اخذ شده از سازمان ملی استاندارد، اقدام به آزمون و بررسی انطباق عملکرد آشکارسازهای نشت گاز منواکسید کربن و گازهای قابل احتراق طبق الزامات استانداردهای ملی و بین‌المللی مربوطه می‌کند.»

به گفته قاسم‌وند، در حال حاضر این شرکت تنها آزمایشگاه معتبر و همکار سازمان ملی استاندارد در دامنه فعالیت خود در کشور است و علاوه بر پروانه تأیید صلاحیت استانی از اداره کل استاندارد البرز دارای گواهینامه ISO/IEC ۱۷۰۲۵ به عنوان معتبرترین گواهینامه تأیید صلاحیت آزمایشگاهی از مرکز ملی تأیید صلاحیت کشور نیز است.

وی با اشاره به فعالیت این شرکت تحت حمایت بنیاد ملی نخبگان البرز یادآور شد: «شرکت تقریباً از نظر علمی تمام مدارک و اعتبارات لازم را اخذ کرده است که در این راستا علاوه بر پروانه تأیید صلاحیت استانی و گواهینامه ISO/IEC ۱۷۰۲۵ می‌توان به تأییدیه اختراع از بنیاد ملی نخبگان، گواهی توانمندی نوآورانه از سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، گواهی ثبت اختراع داخلی، پتنت بین‌المللی (در حال ثبت)، تأییدیه اختراع از سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، تأییدیه اختراع از صندوق حمایت از پژوهشگران، عضویت در پارک علم و فناوری البرز نیز اشاره کرد.»

بنابر اعلام روابط عمومی وزارت علوم، قاسم‌وند با اشاره به اینکه این شرکت موفق به عضویت در پارک علم و فناوری البرز شده است، افزود: «هدف از عضویت و استقرار در پارک علم و فناوری البرز، استفاده از ظرفیت علمی آن امکان دریافت خدمات متنوع مالی و معنوی از پارک است. عضویت در پارک علم و فناوری علاوه بر جنبه اعتباری آن، امکان استفاده از پتانسیل‌های موجود علمی و فنی و همکاری‌های مطلوب با سایر اعضای پارک را فراهم می‌آورد.»